

Szerkesztőség: KIRCHNER E.-féle
könyvnyomdai műintézet, Versecz

Előfizetési díj: egész évre
helyben 6 korona.

Előfizetési díj: egész évre
vidéken 7 korona.

Egyes szám ára 12 fillér

DÉLVIDÉK

Kiadó-hivatal: KIRCHNER E.-féle
könyvnyomdai műintézet, Versecz

Hirdetési díj petitsoronként
12 fillér. Nyittdobozban egy
sor 20 fillér.

Hirdetések elfogadtnak
minden hirdetési irodában

Előbb: „DÉLVIDÉKI NEMZETÖR“

A „VERSECZI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET“ HIVATALOS KÖZLÖNYE

Karácsony.

Az ég nyugoti peremére szálló nap
fölebbenti kissé a felhő függőnyt s visszanez
mintha meg akarna győződni róla, hogy
célta ér-e az a fáradtan Betlehem felé ha-
ladó emberpár. Egy pillanatra mintha visz-
szamosolyogna rá az üde fűszálakról a
myriad esősepp, aztán a nap magára te-
riti éji takaróját.

A völgynek pásztorai egy darabig
még találgatják, hogy vajjon kik lehetnek
azok az elkésett utasok akik már aligha
kaphatnak helyet, mert napok óta tódul a
nép a kis városba a népszámlálásra me-
lyet a császár parancsolt. Aztán nyugovóra
tér a nyáj és csendes, titokzatos éjszaka
ereszkedik a tájra.

Az első karácsony.

A pásztorok szemét kerüli az álom...
Egyszer csak az ég keleti részén — feltű-
nik egy hulló csillag, mint valami világító
fáklya. — Vajjon kié lehet... Ah de nem
hulló csillag! Hiszen megált a város felett.

A szorongó, megrémült pásztorokat hir-
telen nagy fényesség sugározza körül, mint
az Úrnak angyala és ők nagyon »megfé-
lemlének«. De szól az angyal: »Ne féljete-
k, mert imé, hirdetek nektek nagy örömet,
mely az egész népnek öröme lesz; mert
született nektek ma a megtartó, ki az Úr
Krisztus, a Dávid városában.

Imé az első hang karácsony éjjelén!

Mint minden esztendőben, úgy most
is ránk köszöntött szent karácsony napja.
A szeretet, a béke ünnepe. Most is fel-
hangzik az ének: »Dicsőség a magasságos

mennyekben az Istennek, e földön békesség
és az emberekhez jóakarata! Békesség!?

Hiszen vad harci zajtól hangos a vén föld.
Angyalszárnyak helyett ellenséges gépma-
darak hasogatják a levegőt. A béke, mint
az üldözött vad, alig talál egy kicsinyke
helyet, ahol meghuzhassa magát... Jóaka-
rat!?! Mintha ki volna szótárunkból törül-
ve. Dicsőség Istennek!?! Hát mivel! Azzal
a nagy tömeg véres emberáldozattal? Azzal
az ölnivágyó, boszútól lihegő lélekkel, mely-
nek utja nyomán piros vér folyk?... Ah
nem a mi hibánk! Bátran szemébe kiáltjuk
az egész világnak: Nem a mi vétünk!..

A szeretet ünnepén a szeretet meg-
kinozva, meggyalázva véresen vonaglik. A
legszebb családi ünnepen a családi fész-
kek földülten állanak: a benne maradtak
aggodva, félve, rettegve, sirva emlékeznek
a multra, néznek a jövőbe: a távollevők
pedig lombtalan havas erdőkben, fagyos
lövészárookban, kórházakban vagy szomorú
fogságban könnybelábadt szemekkel gon-
dolnak öveikre...

Ah nem a mi Vétünk!

Szomorú karácsony! Könnyesen szo-
moru! Véresen szomorú!..

És újra zendül egy régi szózat: »Ma
született nektek a Megtartó! Békesség fe-
jedelme!.

Adventi idöket élünk karácsonykor is.
Reménységünk gyermeke még a jövendő
mehében szunyad. A hatalmas, dicső Ma-
gyarország, melynek egy talpalatnyi földje
sem lesz a halál földje; ahol a magyar
megerősödvé örvendez; ahol a vitézek
harci sarujára, véráztatott öltözetére nem

lesz többé szükség, mert béke, boldog ál-
dot béke honol rajta...

Majd ha ez a gyermek az idők mé-
héből előlép, akkor, oh akkor lesz nekünk
teljes a karácsonyi örömünk; akkor majd
a teljes karácsonyi öröm hangján zengedez-
zük: »Dicsőség a magas mennyekben az
Istennek!..

Valahol messze, hólepte tájon szent
karácsony éjszakáján felhangzik az ének:

*A mennyei magas égben
Istennek dicsőség legyen,
Ki szent fiát küldte értünk,
Hogy megváltónk lenne nekünk.*

Tompán, halkán, hogy az ellenség
meg ne hallja... d.—d.

A feldult tüzhelyeinkért folyó akciók egységesítése.

Báró Ghillány Imre földművelésügyi
miniszter levélben értesítette gróf Khuen-
Héderváry Károly vbtt.-t, hogy a háboru-
ban feldult tüzhelyek újraképzéséért folyó
akciók egységesítése érdekében a maga
részéről minden további különleges gyűjtést
beszüntet és hogy az állami hivatalok ak-
cióba bekapcsolódó társadalmi mozgalom
egységes mederben annál impozánsabban
folyjon tovább, a hozzá ezentul beérkező
összegeket is az Országos Bizottságnak
utalja át. Minthogy Berzeviczy Albert vbtt.,
mint a Sárosi Népszegítő Bizottság elnöke
néhány nappal ezelőtt szintén közzétett egy
nyilatkozatot, mely szerint a Sárosi Bi-
zottság ezentul kizárólag a már folyamat-
ban levő sárosi sorsjátékot bouyolitja le,

Karácsony 1915.

*Betlehemi csillag halvány sugára
Ráveti fényt a hideg földre...
Embergyilkoló fegyverek zajába
Égi szó csendül:*

— Ma született a béke királya!...

*Valahol pedig: — jaj — ágyu döbben
Emberjárásnak vér a nyoma.
Fusztit emésztő, vad örületben
A pusztításnak vad iszonya...*

*Valahol pedig: fehér kórágony
Láz gyötri testét nagy betegnek.
Kerüli szemét jöttevő álom:
Halvány ápoló imát rebeg...*

*Valahol pedig: zokog az árva,
Fiatal özvegy sir, kesereg;
Kicsike gyermek az apját várja,
Édes anyjának könyve pereg...*

*Valahol pedig: nagy messze messze
Hazagondol sok árva magyar,
Sohaj szárnyakon száll.. száll a lelke,
S nehéz rabmunkán fárad a kar...*

*Betlehemi csillag halvány sugára
Ráveti fényt a hideg földre...
Embergyilkoló fegyverek zajába
Égi szó csendül:
Ma született a béke királya!...*

Doktor Desső.

Magyarok.

Írta: Herczeg Sándor.

A civis meg a hadikölesön.

Debrecenben az egyik pénzügyintézetbe hadi-
kölesönt jegyezni beállított egy természetes civis.
— Hadikölesönt szeretnék jegyezni Le-
het-e? — kérdezte.

— Hogyne! — felelték s már tették is
előbe a nagy fehér lapot.

— Tetszik tudni — magyarázta a civis —
két családom van a harctéren...

S mutatgatták neki a fehér lapon a hat
rubrikát: ez a százezres, ez e tizezres és így
tovább.

A civis nem zavartatta magát, ő bizony
csak elmondta, amit akart:

—... az egyik a rácokkal verekszik, a
másik meg a Taliján országban.

S közben odakanyarította a nevét a fehér
lapra s mellé 1000-et Persze koronában.

A tisztviselő kezébe veszi a lapot s hibát
vesz észre.

— Elvétette, bátyám A százezer koronás
rovatba írta az 1000 koronát. Újra kell hogy
írja.

— Hát nem vagyok, no, pennaforogató
ember, — mondta zavartan a civis, — de ha
elrontottam, hadd maradjon már úgy...

S mindenki ámulatára a zsiros debreceni
kabát alól, a kis lajbi legbelsőbb zsebéből le-
olvasott kerekén százezer koronát.

A katonai titok.

Ordót kapott káplár Nagy. Mikor az ez-
redes nagy paradéval a mellére tűzte, egyik
haditudósítónk megkérdezi tőle:

— Mondja, káplár Nagy, mire gondolt,
mikor fenn a hegytetőn egyszerre olasz fegy-
verekkel találta magát szemben?

Káplár Nagy, aki fősírfos ember volt
világéletében s a fényes ordóval a mellén most
valóban még sokkal büszkébbnek érezhette
magát, — előbb az ezredesre nézett, azután
ridegen, felhúzott szemöldökkel felelte:

— Ez katonai titok.

Azután félrehuzta a haditudósítót s hogy
az ezredes meg ne hallja, sugva mondta:

amelyet viszont az Országos Bizottság támogat minden rendelkezésére álló eszközzel: ezentul az összes, — tehát a Sáros megye részére szánt adományok is — kivétel nélkül a gróf Khuen-Héderváry Károly elnöklété alatt álló „A Haboruban Feldult Tűzhelyeket Ujrafelépítő Országos Bizottság” címére Budapestre, a képviselőházba küldendők. A haboruban hajléktalanná vált felvidéki lakosság felszegélyezésére indított akció eddig már három és fél millió koronánál nagyobb összeget eredményezett. Remélhető, hogy az egységesítés folytán az Országos Bizottság tavaszig, amikor az építkezések ujra megkezdődhetnek, képes lesz összegyűjteni azt a másik három és fél milliót is, amelyre még szüksége van, hogy a haboruban elpusztított minden egyes hajlék ujra felépülhessen, még pedig szebben és jobban, mint amilyen azelőtt volt.

NAPIHIREK

Lelkészbeiktatás Verseczen. Szép ünnepe volt most 15-én, szerdán délelőtt a verseczi református egyházközségnek. Ez a hitközség eddig a temesvári református egyház filiája volt, csak nemrég alakult önálló anyaegyházzá. Az új egyház első lelkészét is az eddigi anyaegyházról elválasztotta, közakarattal meg híván az anyaegyháznak hat éven át volt buzgó segédlelkészét, Vass Antalt, aki ezidő szerint immár tizenhetedik hónapja teljesíti a fronton szolgálatot, mint a vitéz 39-ik debreceni gyalogezred tábori lelkésze. Az ünnepély nagy közönség jelenlétében folyt le. A beiktatási szertartást mint esperesi és püspöki helynök, az új lelkész volt főnöke, Szabolcska Mihály végezte. Mélyen megható beszédet intézett előbb a gyülekezethez, majd a beiktatandóhoz. A gyülekezet nevében a betegeskedő Perjessy Lajos főgondnok helyett Molnár József kir. tanfelügyelő vett előbb búcsút tizenhat éven át volt gondozó lelkészüktől, Szabolcska Mihálytól, majd szíves szavakkal üdvözölte az új lelképásztort. Ezután Vass Antal tartotta meg a magasszárnyalású és tartalmas beköszöntő beszédet. Az ezután megtartott presbiteri gyűlésből üdvözlőlevelet küldött az egyház József kir. herceg ő fenségének, ki mint hadtestparancsnok megengedte, hogy a lelkész a frontról a beiktatásra eljöheszen, — üdvözlő táviratokat küldtek továbbá Baltazar Dezső dr. püspöknek. Gróf Degenfeld egyh. ker. főgondnoknak Futó Z. esperesnek,

— Tudja mikor azokat a beste taljánokat megláttam, azt gondoltam magamban, hogy na képlár Nagy, te se látod meg többé azt a kis bornyút, akit a tehened eilett otthon, amikor hazulról elgyüttél!

S mikor a haditudósító elmosolyogta magát, nagyfontoskodva tette még hozzá:

Nem szeretném, ha kiírná az újságba, még valami bajom lehetne belőle.

Majd ad neked a Hanzi!

Katonasor alá készülő szép szál magyar fiú Szatmáron a vásáron összeszólalkozásból kifolyólag pofonvág egy idősebb embert.

— Megálj csak, — mondja amaz — nem fogsz te mindjárt legénykedni, ha itt lesz a Hanzi. Majd ad neked a Hanzi!

Csakugyan megjön a Hanzi fiú, s mikor az öreg elpanaszolja neki a rajta esett sérelmet, nagy merészen odaáll a magyar fiú elé:

— No, most merjed megütni apámat!

A magyar virtus persze hallgat a szóra s az ember arcán újból elcsattan egy pofon.

— Hát merjed még egyszer megütni apámat! — mondja a Hanzi megint duhösen s

Fekete Márton egyh. m. főgondnoknak, továbbá a 39-ik debreceni cs. és kir. gyalogezrednek, melynek tisztikara nevében Klein László ezredes üdvözölte a beiktatott lelkészt. Az egyházi ünnepséget meleg hangulatu családias társasébed követte, ahol szintén nem volt hiány lelkes felköszöntőkben. Szabolcska M. az egyház főgondnokát Perjessy Lajost, Vass A. pedig Versecz város közönségét köszöntötte fel. — Az új lelkész visszautazott a haretérre. Helyettesítésével a püspök Doktor Dezső ref. s. lelkészt bízta meg. A ref. egyház hivatalos helyisége a laktanya u. 7-ik számú házban van.

Arany vitézségi érem a halál után. Herczog Ferenc tartalékos zászlós szeptember 24-én hősi halált halt Volhíniában. Az esettnek nagybátyja, Herzog Ferenc országgyűlési képviselő az ezredparancsnokságtól most az értesítést kapta, hogy unokaöcsét az ellenség előtt tanúsított hősi magatartásáért az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

A fehértemplomi képviselőtestületi választás. Fehértemplom városa december 17-én tartotta meg a városi képviselőtestületi tagok választását. A választáson, melyen Ferenczy Sándor alispán elnökölt, a választott képviselőtestületi tagok felét, számszerint tizennégyet választották meg a legközelebbi három évre.

Megkezdik a gabonarekvirálást. A kormány rendelete szerint mindenki köteles volt a november hó 25-én birtokában lévő készleteket a hatóságknál bejelenteni. A rendelet közzölte, hogy a készletek felett december hó 25. napjától kezdődően rendelkezni fognak az egyes terményekre megállapított legmagasabb áraknál négy koronával olcsóbb áralapon. A készletek egy részét már december hó 15-től kezdték rekvirálni, hogy az egyes cikkekben országsszerte mutatkozó igényeket már korábban kielégíthesse. A korábbi, tehát december 25-ike előtt törtéző rekvirálás a készlettulajdonosokra és gazdákra azzal az előnnyel fog járni, hogy az átvett cikkekért nem a leszállított, hanem a ma érvényes legmagasabb árat fogják megkapni, míg a december hó 25-ike után igénybevett cikkekért 100 kilogrammonként négy koronával kevesebbet térítenek meg részükre.

Gyermekszanatórium karácsonya. A haboru szerencsétlen beteg árvái részére épül Balatonszabadin egy 200 ágyas gyermekszanatórium. Az intézet belső modern higiénikus berendezése érdekében fordul most gróf Zichy János kormányzó elnök oly kérelemmel a társadalomhoz, hogy szegény és gazdag egyaránt nyissa meg szívét, amikor saját gyermekének karácsonyfáját díszíti és gondoskodik anyai, apai szívének boldogságára, saját kisdédének örömről, gondoljon némi adománnyal azoknak árván és betegen maradt kisdédeiről, akik éle-

űgy odáll a magyar fiú orra alá, annyira közel, hogy úgy látszott, fel akarja falni.

S mikor a magyar fiú hatalmas lendülettel harmadszor is pofonvágja a nevezettet, megszelidült flegmával mondta a Hanzi:

— Na apám, kend most már elmehet, kapott kend eleget...

Tervezget a gazda.

Téli estén a búbos kemence mellett hosszú pórásra engedti gondolatait a gazda. Hogy hogy' is lesz?

— Hát ugy lesz az, anyjuk, hogy a februári vásáron veszek két südőt, jó kővérré meghizlaljuk, aztán eladom és veszek egy ris-kát, az majd megellik s akkor Bornyastul eladom s annak az árán veszek két lovat meg cifra szekeret...

A padkán megszólal a gyerek:

— Ugyi ides apám, akkor vasárnap délután kimegyünk a székervel a bányába?

— Ereggy mán — inti le bosszusan a gazda, — hová az öröganyád fikomába menél már avval a szegény fáradt lóval?

tüket áldozták a Haza és mindannyiunk megvédéseért és akiknek megmentését tűzte feladatául a Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesület. — Nagyobb alapítványok közvetlenül gróf Zichy János kormányzó elnökhöz (Budapest, VIII. Vas-utca 10.) intézhetők, míg adományokat elfogad a Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesület (Budapest VIII. Stáhly utca 15.) ahol gyűjtőlevelek is rendelkezésre állanak. Adományokat lapunk is elfogad.

Bulgária címmel jelent meg Varga Jenő dr. a kiváló közgazdasági és társadalomtudományi író hivatott tollából a Haborus nagyhatalmak című füzet sorozat hetedik füze. A nagy gonddal és tudással megírt füzet az adatok tömegével élénk rajzolja a Balkán államok eme legtürekevőbb és nagy jövőre hivatott országának történeti, közgazdasági és politikai képét. A füzet tartalma a következő: 1. A bulgár nép régi történelme. 2. A bulgárok a török uralom alatt. 3. Bulgária felszabadulása orosz segítséggel. 4. A modern Bulgária. 5. A bulgár politika problémái. 6. A véres befejezés. A csinosan kiállított füzet ára 60 filler, kapható minden könyvkereskedésben.

Karácsonyi album 1915. Rózsavölgyi és Tsa, a legnagyobb magyar zeneműkiadó, ez évben ismét egy kiváló tartalmu, nagy, magyar zeneműgyűjteményt hozott karácsonyra piacra Csodálnunk kell a kiadók áldozatkészségét. Értékesebbnél értékesebb zeneszámokat tartalmaz az új Karácsonyi Album. Mult évben a sok ezer példányból álló kiadás rövid pár hét alatt teljesen elfogyott. Ez évben kárpótlást nyerne mindazok, akik az előző Album vásárlásától elestek és az új örmöket hoz azok számára, akik a mult évi kötetből derült, vídamságot, szórakozás, vigaszt és élvezetet merítettek egy esztendőn át. Az album ez évben sokkal többet és értékesebbet tartalmaz mint a mult évi 106 oldalon, az 1914. évi legnagyobb sikerű operett, mű-, kabaré dal, katonanóta, szalon és táncdarabok színe-javát adta a kiváló kiadó cég. Az Album kiállítása izléses, rokonszenves és igen alkalmas karácsonyi ajándék. A fűzött példányokon kívül, melyeknek ára 5 korona, készültek kötött példányok is, ezeknek ára 7 korona. Kapható a helyi könyvkereskedésekben, lapunk kiadóhivatalában és megrendelhető a kiadónál, Rózsavölgyi és Társánál Budapest IV., Szervita-tér 5.

A haborus segélyt nem lehet lefoglalni. A hivatalos lap kormányrendeletet közöl, mely szerint azok a segélyek, melyeket a haboru idejében katonai szolgálatot teljesítő személyek vagy hozzátartozók, vagy a haboru okából mások, közpénztártól, intézettől, társaságtól, vagy egyesektől kapnak, amennyiben külön jogszabály másként nem rendelkezik, a végrehajtás alól kivételnek és még a végrehajtást szenvedőnek beleegyezésével sem foglalhatók le.

A legrövidebb nappalok. Most kel föl legkésőbb s most nyugszik le legkorábban a nap; most legrövidebbek a nappalok, olyannyira, hogy reggel fél 8 órakor még alig kezd világozni s délután már fél 4 órakor kigyuladnak a lámpák a lakásokban, hogy legyen világosság. Rövid pár nap mulva, azonban már átesünk a sötétség holtpontján és ismét hosszabbak lesznek a nappalok s kevesebb világítóanyagra lesz szükségünk e rémdrága időkben.

A hadifémek eladási határidejének meghosszabbítása. A honvédelmi miniszter szeptember 25-én kiadott rendeletében november 30-ára tűzte ki a hadicélokra igénybevettnek kijelentett fémtárgyak szabadkézből való eladását az Országos Fémközpontnak és az általa megbízott bevásárlóknak. Ezt a határidőt a miniszternek november 30-án kelt újabb rendelete meghosszabbítja az 1915. évi január 31-éig bezárólag. Az új rendelet megjelent a hivatalos lapban és életbe is lépett.

Kereskedők és iparosok karácsonyi szabadságolása. Bud pesti tudósítónk táviratozza: A Bud. Tud. jelenti: A hadügy-miniszter utasította a honvédelmi minisztert, hogy indokolt esetekben a harctéren lévő iparosoknak és kereskedőknek nyolc napi karácsonyi szabadságot engedélyezzen.

20 filléres vasból. Bécsi jelentés szerinti a kormánykörök azzal a tervvel foglalkoznak, hogy német példára vasból fognak veretni 20 filléres váltópénzt.

A halott katonák holttestének hazaszállítása. A háború folyamán igen sok nehézség merült föl a harctéren elesett vagy meghalt katonák hozzátartozóira nézve, ha szeretteik holttestét haza akarták szállítani. Most a katonák holttestei hazaszállításának megkönnyítésére egy nemzetközi halottszállítási egyesület létesült. Az iroda az elesett katonák holttesteinek hazaszállítása körül mindenben eljár, így értesíti a hozzátartozókat a sir holtétéről, felvilágosítja a holttest átszállításának módjait, készíti az átszállítási engedélyt. Elvállalja továbbá az iroda a Magyarországon eltemetett egyéneknek az ország területén belül való átszállítását, a külföldön eltemetetteknek Magyarországra való szállítását. Magyarországról külföldre való szállítását a a külföldön eltemetetteknek külföldön való átszállítását is. Ragályos betegségben elhalt egyének hazaszállítása azonban csak a temetéstől számított egy év múlva fogantatósítható. Az egyesület a háború tartamára és ennek megszűntétől számított egy évre alakult.

Háborús térképek óriási választékban kaphatók a Kirchner-tele könyvkereskedésben.

Forradalom — a könyvek birodalmában. A könyvek között valóságos forradalmat jelent a »Milliók könyve« című regényvállalat, mely most indul meg. Ebben a vállalatban a legjobb magyar írók legjava munkáiból, jó papíron, szép nyomtatásban, izléses kiállításban, teljesen befejezett regény rendszeren 2—3—4 koronába kerül. Az olesó árat úgy éri el a kiadó, hogy százezekben nyomtatja a regényeket. És ezzel valóságos kulturális forradalmat jelent, mert soha el nem képzelt népszerűsítése az íróknak, amikor ilyen olesó áron olvashatja műveit a közönség. Az olvasó így megismeri, megszereti az írókat, minek föltétlenül következménye, hogy aztán többi munkáit is megveszi. A »Milliók könyve«-ben mindenki többet kap 24 fillérért, mint amennyit vár s egy csapással megveti a könyvgyűjtés szép szokásának az alapját. Az első regény Herceg Ferenc: A lapp virága, a második regény Szomaházy István: Mesék az írógepről. Ezt követik a legérdekesebb magyar és külföldi regények, többek közt: Mikszáth: Galamb a kalitkában, Farkas Pál: Egy önkéntes naplója. A vállalat regényei mindenütt kaphatók. Előfizetési ára: 6 teljes regényre (negyedévre) K 1.50; 13 teljes regényre (félévre) K 3.20; 26 teljes regényre (egészévre) K 6.— Az előfizetési összeg beküldésére legcélszerűbb postautalványt használni. A »Milliók könyve« kiadóhivatala: Singer és Wolfner könyvkereskedése Budapest, VI. Andrassy-ut 16.

A kereskedelmi és iparkamarák pozsonyi értekezlete. A magyar és horvát vidéki kereskedelmi és iparkamarák Pozsonyban december hó 15-én értekezletet tartottak, amelyen két kamara kivételével a többiek képviselve voltak és pedig túlnyomó részben úgy elnökeik, mint titkáraik útján. Az országos gyűlés mindenek előtt a kamarai központ ügyét tárgyalta és kimondotta, hogy a vidéki kamarák Budapest székhellyel központi szervezetet létesítsenek, amely működését már január hó 1-én megkezdik. A szervezéssel és igazgatással az alapos terv kidolgozóját, Szávay Gyula debreceni kamarai titkárt bízták meg, a végrehajtási bizottságba pedig a kezdeményező kamarák elnökei és titkárai kerültek. Az értekezlet aztán a drágaság kérdésével foglalkozott, melynek

előadója Dr. Szávay Zoltán temesvári kamarai II. titkár volt. A kérdés történeti előzményeit és a kamarák eddigi tevékenységét is részletesen ismertető előadását nagy tetszéssel fogadták s az előadónak köszönetet mondva, javaslatait egyhangulag határozottá emelték. Varjassy Lajos aradi kamarai titkár a kiegyezésről tartott érdekes statisztikai adatokra támaszkodó előadást, az értékes következtetésekkel záradó alapos tanulmány nagy sikert aratott, a javaslatokkal a kamarák külön-külön fognak foglalkozni. Wolf Gerő pozsonyi kamarai titkár a balkáni kivétel fejlesztése és a dunai hajózás kérdésében tartott nagy elismeréssel fogadott előadást, a melyben a reánk váró köteleességeknek és nagyarányú tevékenységnek egész programját állapította meg. Értékes és érdekes volt még Tonella Sándor szegedi kamarai titkár előadása a német vámunió kérdéséről. Az értekezlet különben egyhangulag állást foglalt a Dunának Baziánál történő áthidalása érdekében is.

A világháború.

A világháborúban a Balkánon folytatódna a bevégeződés felé haladó hadműveletek; a többi harctereken beállott feltűnő csend és nyugalom valami fordulatot jelent, de hogy mi bontakozik ki a ködös távlatból, azt most még nem tudjuk megítélni.

A Balkánon a mi seregeink és a bolgárok igen szép sikerrel folytatják egyrészt Montenegró és Albánia megtisztítását, másrészt Macedónia elfoglalását.

Az itt lefolyt harcokban mindenütt több ezer foglyot ejtettek és ágyukat, fegyvereket zsákmányoltak.

Talán még fontosabb ennél a bolgárok előhaladása, a kik Macedóniában a szerb sereg maradványait teljesen elűzték, az összes városokat elfoglalták, azután a francia-angol seregek ellen fordultak. A továbbiak egyelőre Görögország magatartásától függenek, miután neki lehet ahhoz leginkább szava, ami az ő határain belül történik.

Hírek érkeznek arról, hogy az entente sereget visszavonják Szalonikiból.

Az olaszok hír szerint már bele akarnának szólni a balkáni dolgokba. Kissé késő a dolog Szerbia nemlétében, de hát talán inkább az albániai olasz érdekek megvédése akar itt a fődolog lenni.

Az olasz harctéren a várakozó álláspontjára helyezkedett a harctér.

Hasonlóképpen ezt a jelleget öltötte magára az orosz harctér is, ahol kisebb rajtütésektől eltekintve, csend és nyugalom uralkodott.

Az oroszok részvételét a balkáni harcokban — amelyet cári távirat jelentett be — kezdik már hivatalosan lefujni.

A francia harctérről alig érkezik valami mozgalom híre, a jelentések többnyire úgy szólnak, hogy nincs újság, nyugalom uralkodik.

Hogy ezek a nyugalmak többfelé mit jelentenek? egyelőre nem lehetünk tisztában az iránt. Nem jelentik-e valamely fontos fordulat előkészítését? Azt mind a közel jövő fogja megmutatni.

A Dardanellák mellett még mindig nem szüntek meg az akciók. Különösen tüzérségi harcokról érkeznek naponként jelentések. Egyelőre tehát nem hagyják abba egészen az itteni harcokat.

A Kaukázus mellett kisebb osztorozásokról érkeznek jelentések. Nagyobb fontosságú a török seregek mezopotámiai győzelme.

Egyiptom táján is készülődik valamit de még csak homályban mozognak a készület körvonalai, később fognak kibontakozni szemeink előtt.

Karácsonyra mintha csend állana b, az összes harctereken, hogy magába vonulva, gondolatokba merüljön a másfél év óta harcban álló világ.

HIRDETÉSEK

17468—1915 sz.

Hirdetmény.

Az 1876 évi VI. tc. 5. §-a alapján ezennel közhírré tételük, hogy Versecz város törvényhatósági bizottságának f. évi december hó végén tartandó rendes havi közgyűlésen a közigazgatási bizottságnak öt tagja 1916—1917 évekre terjedő megbízással fog választatni.

Versecz város tanácsának 1915 évi december hó 15-én tartott üléséből.

Bodry, vár. tan., polgármester h.

15557—915.

Pályázat.

Versecz város törvényhatóságánál a törvényhatósági bizottságnak f. évi október hó 26-án 156, 13752—915. tan. sz. a. hozott közgyűlési határozata értelmében az általános tisztújítás f. évi december hó 28-án fog megtartatni, mely napon a következő állások lesznek választás útján betöltve:

1. Polgármester és egyúttal árvaszéki elnök	a VI. fiz. o. illetm.
2. Pénzügyi tanácsnok	a VII. " " "
3. Adóügyi " "	a VII. " " "
4. Gazdasági " "	a VII. " " "
5. Katonai " "	a VII. " " "
6. Főjegyző " "	a VII. " " "
7. Főügyész a kinek a magángyakorlat is meg van engedve	a VII. " " "
8. I. oszt. rendőrkapitány	a VIII. " " "
9. I. Arvaszéki elnök	a VIII. " " "
10. II. Arvaszéki " "	a VIII. " " "
11. I. oszt. aljegyző	a VIII. " " "
12. Főpénztárnok	a VIII. " " "
13. Vár. ker. orvos	a IX. " " "
14. Közgyám és községi bíró, aki egyúttal árvaszéki előadó teendőket is köteles végezni	a IX. " " "
15. I. oszt. rendőrfogalmazó	a X. " " "
16. Irodatiszt	a X. " " "

Az 1877. évi XX. az 1883. évi I., az 1886. évi XXI. és az 1912. évi LVIII. t.-cz. értelmében felszerelt pályázati kérvények Bíró Dr. Dániel Tibor főispán ur Ö. Méltóságához nyújtandók be annál is inkább, mert az elkészve benyújtott pályázati kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Az I. oszt. aljegyzői állásra pályázók kötelesek kimutatni, hogy a magyar nyelven kívül a német és a szerb nyelvet is szóban és írásban bírják.

Versecz thif. város tanácsának 1915. évi november hó 15-én tartott üléséből.

Dr. Rozucha, kir. tan. polgármester.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter 89.900 eln. 1915 számú rendelete a tengeri készletek bejelentéséről.

Az 1915 évi tengeri termés zár alá vételéről szóló 3511/915 M. E. számú kormányrendelet 3 §-a alapján a következőket rendelem:

1. §.

Mindenki köteles az 1915 évi december hó 20-ik napján birtokában (örizetében) lévő **összes** tengeri készletet 1915 évi december hó 26-ig annál a községi előjáróságnál rendőrkapitánynál, a tanács által megbízott tisztviselőnél) amelynek területén a készlet van, bejelenteni, tekintet nélkül arra, hogy a tengeri az ő

termése • vagy sem, továbbá tekintet nélkül arra, hogy a készletközsületi célokra igénybe vétetett-e (rekvirált) vagy sem.

Ez a bejelentési kötelezettség nemcsak a magán egyéneket, hanem a jogi személyeket, az ipari és kereskedelmi vállalatokat, köztestületeket, közhatóságokat és intézeteket stb. is terheli.

A katonai igazgatásnak és a Hadi Termény részvénytársaságnak birtokában levő készletek nem esnek bejelentési kötelezettség alá. Ez a kivétel a Hadi Termény részvénytársaság bizonyosaira nem vonatkozik.

2 §.

Azokat a készleteket, amelyek 1915. évi december hó 20-ik napján tengelyen, gépkocsin, vasuton vagy hajón fuvarozás alatt állanak, a címzett köteles a rendelkezési helyre érkezésük után haladéktalanul bejelenteni.

3 §.

A tengeri készletek bejelentéséről közönségenként külön-külön összeírásjegyzék vezetendő a következő rovatokkal: 1) a bejelentőfél neve, és lakhelye, 2) a ház, tanya, major stb. megjelölése ahol a tengeri van, 3) az összes tengeri készlet mennyisége métermázsákban és morzsolt tengerire átszámítva, 4) az ebből hatósági igénybevételre már kijelölt (rekvirált) készlet mennyisége métermázsákban és morzsolt tengerire átszámítva, 5) jegyzet.

Amennyiben a készlet vagy annak egy része nem a bejelentő tulajdonát képezi, a készlet tulajdonosának neve és lakhelye a jegyzet rovatban feltüntetendő. Ugyanebben a rovatban kell feltüntetni a készlet között netalán található nem teljesen érett, vagy hibás mennyiséget.

A bejelentésekről a községi előjárás köteles a fenti rovatokkal ellátott jegyzéket két példányban elkészíteni s azt lezárva, az egyik példányt a vonatkozó összeírással együtt a Hadi Termény r.-t.-nak (Budapest, V. Nándor-utca 9. sz.) december hó 31-éig megküldeni, a másik példányt pedig megőrizni.

4 §.

Ha a készlet már előbb hatóságilag igénybe vétetett (rekvirált) a tulajdonos a készlettel nem rendelkezhetik, hanem köteles a rendes gazda gondosságával ügyelni arra, hogy igénybe vett készletének minősége az átvételig megne romoljék és emberi élelmezésre alkalmas állapotban maradjon. Ha a készlet eddig hatóságilag igénybe nem vétetett (rekvirált) s abban bármely okból változás áll be, a tulajdonos köteles a készletben beállott változást minden hó végén az előjárásnál (rendőrkapitánynál, a tanács által megbízott tisztviselőnél) bejelenteni. A községi előjárás (rendőrkapitány, a tanács által megbízott tisztviselő) köteles a vonatkozó jegyzéket megfelelően helyesbíteni.

5 §.

A közigazgatási hatóságnak jogában áll az 1914. évi L. tc. 2. §-a értelmében a bejelentett adatok helyességének megállapítása céljából a bejelentésre kötelezettek készleteit és raktárait megvizsgálni. A készletek a pénzügyőri közegek által is nyomoztatni fognak.

6 §.

Kihágást követ el és az 1914. évi L. tc. értelmében hét hónapig terjedhető elzárással és 600 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel fog büntetni az, aki tengeri készletét a megjelölt határidőig be nem jelenti, azt elrejt s az ellenőrzés megzavarja. Arra a készletre nézve, amelynek tekintetében a kihágást elkövették, a rendőri büntető eljárás során a törvény értelmében elközösznek van helye.

Budapest, 1915. december hó 9.

Báró Ghillányi s. k.

Versecz thjf. város tanácsától.

17448—1915 sz.

Fenti rendelet közhírré tétetik azzal, hogy a tengeri készletek a fent megállapított határidőben és a hivatalos órák alatt a városi tisztartói hivatalban jelentendők be.

Verseczen, 1915. december hó 13.

Dr. Rezucha kir. tan., polgármester.

Versecz thjf. város tanácsától.
17156—1915 sz.

Hirdetmény.

Az 1886. évi XXI. tc. 7. s. illetve 8. §-a alapján ezennel közhírré tétetik, hogy a város törvényhatósági bizottságának f. é. november hó 30-án kelt 178 jkv/16707 ikt/915. számú közgyűlési határozata — melylyel a testi épség, közlekedés és köztisztaság elleni rendőri kihágásokról alkotott szabályrendelet módosított — f. é. december hó 15-től kezdődőleg 15 napon át a városi főjegyző irodájában a szokásos hivatalos órák alatt közszemlére ki lesz téve s, hogy bárkinek jogában áll ezen közgyűlési határozat ellen, a fentjelzett határidőben felebbeszállni a nagym. m. kir. belügyminiszteri-umhoz.

Versecz, 1915. december hó 10-én.

Bodry, polgármester h.

P. 3672/1915 sz.

Hirdetmény.

A fehértemplomi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a temeskubini takarékpénztár részvénytársaság bej. cég kérelmére néhai Kuna Jenő kevevárai kir. közjegyző biztosítékának kiadása iránt az eljárást folyamatba tétetett.

Ennélfogva a kir. törvényszék felszólítja mindazokat, akik a biztosítékra az 1874. évi XXXV. tc. 173 §-áról fogva törvényes zálogjoggal bírnak, hogy követeléseiket három (3) hónap alatt jelentsek be, mert különben azok tekintetbe vétele nélkül fog a biztosíték kiadása iránt intézkedni.

Fehértemplom, 1915. évi szeptember 10.

A fehértemplomi kir. törvényszék.

Schlachta s. k., kir. tszéki bíró.

A kiadmány hitelül:

Olvaszatlan aláírás, kezelő.

11442/9.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszteriumnak 242790/20/b 1915. sz. rendelete szerint mindazok, akiket a hatóság a hadiszolgáltatási törvény értelmében akár személyes, akár dologi hadiszolgáltatásra hív fel, és ezen felhívásnak az abban megszabott módon eleget nem tesz, amennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik, kihágást követ el és 2 hónapig terjedhető bírsággal 600 K-pbüntetéssel büntetettik.

Saját érdekében felhívok tehát mindenkit, hogy katonai beszállásolásoknál stb. a rendőrhatalóság rendelkezését késedelem nélkül pontosan teljesítse, mert az ellen vétőket ezen rendelet alapján szigorúan megbüntettem.

Versecz, 1915. december hó 2-án.

Dr. Buócz, rőfkapitány.

11546/915.

Hirdetmény.

a temesvári cs. és kir. katonai parancsnokság hadtápkörletéhez tartozó területeken található mindenféle bőr lefoglalására vonatkozólag.

A hadtápkörparancsnokság 113387/915. sz. parancsa értelmében elrendeltetik:

1. A szab. kir. és a törvényhatósági joggal felruházott városok, valamint a főszerelői járási területeken levő összes timárságnál, valamint kereskedőknél meglevő és feldolgozás alatt álló bőrányagok a cs. és kir. hadvezetőség javára igénybe vétetnek és lefoglaltatnak.

2. Az összes timárok és bőrkereskedők, ezen hirdetés megjelenése utáni kedden tartoznak a rendőrkapitányságnál írásban bejelenteni:

a) timárok és kereskedők a már felhasználható bőrányagokból levő raktárakat;

b) timárok, a feldolgozás alatt lévő bőrműek mennyiségét;

c) az összes a cs. és kir. hadvezetőséggel szerződéses viszonyban álló timárságok és bőrkereskedők a vonatkozó szerződésüket ezen be-

jelentésben megemlíteni tartoznak. (Ezen bejelentések hivatalos úrlapjai a politikai hatóságnál kaphatók).

3. A bejelentett készletek feletti rendelkezési jog kizárólag a temesvári cs. és kir. katonai parancsnokságot illeti.

4. Minden hamis bejelentés minden szabad eladás, más helyre való átvitel és a bőrkészletek eldugása tilos.

Ezen tilalom ellen vétők 5000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, vagy hat hónapig terjedhető börtönbüntetéssel lesznek az illetékes hatóságok által büntetve.

A bejelentés elmulasztása ezenfelül az eltitkolt készlet elkobzását vonja maga után.

Az eltitkolt készlet bejelentőjének ezen készlet becsértékének 5 (öt) %-a biztosítatitk jutalomképen.

5. A bejelentett bőrkészletek a temesvári cs. és kir. katonai parancsnokság bevásárló bizottsága által vétetnek át.

6. Az átvevő bizottság kötelessége:

a) a bőrtájak osztályozása és pedig a hadseregi célokra alkalmas és nem alkalmaság szempontjából;

b) a hadseregi célokra alkalmas bőrfajták árának megállapítása;

c) az átvételi elismervény kiállítását, — faj, minőség, súly és ár megjelölésével;

d) az átvett bőrfajták elszállítását;

e) a hadvezetőség számára biztosított és a hadseregi célokra alkalmatlan bőrkészletek nyilvántartása.

7. A hadseregi célokra alkalmatlan bőrfajták a tulajdonosok által, egy raktárkönyvben nyilvántartandók. Eladásnál a vevő neve és lakhelye ezen raktárkönyvbe bevezetendő.

8. Az átvevő bizottság által átvett bőrfajták az átvételi elismervény ellenében a temesvári m. kir. adóhivatal, mint katonai fizetőhely által fizettetnek ki a temesvári cs. és kir. katonai parancsnokság hadbiztosságának előzetes kiutalására.

Versecz, 1915. december hó 10.

Dr. Buócz, rendőrfőkapitány

Özv. KIRCHNER J. E-féle

műintézet

Cégtulajdonos: KIRCHNER ERNŐ

Versecz

ajánlja magát minden e

szakmába vágó munkák

gyors, izléses és pontos

elkészítésére.

Hirdessen

a „Délvidékben“.